14 במאי 2025

לכבוד

ח"כ מיקי לוי
יו"ר הוועדה לביקורת המדינה
mickeylevy@knesset.gov.il

ח"כ מירב בן ארי
bmerav@knesset.gov.il

שלום רב,

הנדון: בקשה לישיבת מעקב נוספת בוועדה לביקורת המדינה – כשירות המועמדים לשירות במשטרת ישראל והשפעת התערבות הדרג הפוליטי

1. פנייה זו נשלחת אליכם מטעם מכון זולת לשוויון וזכויות אדם בבקשה לקיים דיון נוסף בוועדה לביקורת המדינה, זאת בעקבות מידע חדש ומדאיג שנחשף בנוגע לכשירותם של מועמדים לשירות ולשוטרים הנמצאים בתהליכי ההכשרה במשטרת ישראל.
2. ביום 12.3.25 התקיים דיון בוועדה לביקורת המדינה בעקבות פניית מכון זולת, שעסקה בהתערבות השר לביטחון לאומי, ח"כ איתמר בן גביר, בהליכי מינוי וקידום של קצינים בכירים במשטרת ישראל. נוכח התפתחויות משמעותיות מאז הדיון הקודם, ב-4.5.25 פנינו בבקשה לקיים דיון מעקב נוסף.
3. במהלך הדיון הקודם הובעה דאגה עמוקה מפני פגיעה בעצמאות המשטרה ובאיכות הדרג הפיקודי שלה. בעקבות הדיון פנה עו"ד איתי מק, מטעם מכון זולת, בבקשת חופש מידע למשטרת ישראל, לשם קבלת נתונים על ציוני ההתאמה של מועמדים לשירות במשטרה וכן על הישגיהם בקורסי ההכשרה.
4. המענה לבקשה כלל נתונים לשנים 2020–2024, ומהם עולה מגמת ירידה עקבית ומשמעותית בציוני מבחני הדפ"ר ובציוני השליטה בשפה העברית של מועמדים שהתקבלו למשטרה מאז כניסת השר בן גביר לתפקיד. בנוסף, נתונים מקורסי ההכשרה וקורסי הקצונה מלמדים על ירידה בהישגים גם בשלב זה של ההכשרה.
5. בין היתר עולה מהמענה כי ששת קורסי ההכשרה בעלי ממוצע הציונים הנמוך ביותר בכל התקופה שנבדקה התקיימו בשנת 2024. כמו כן, נרשמו ירידות חריגות בממוצעי קורס

הקצונה הייעודי וקורס הסיור. מדובר בממוצעים נמוכים באופן חריג, ויש בכך כדי להצביע על פערים חמורים עוד יותר בקרב חלק מהמשתתפים. לאור הירידה במספר מגישי המועמדות, עולה החשד שנעשה ניסיון להתגבר על המחסור דרך הורדת רף הסטנדרטים המקצועיים הנדרשים.

6. נתונים אלה מצטרפים למידע חריג נוסף שנחשף באשר להתנהלות השר בן גביר בנוגע למבנה הארגוני וכוח האדם במשטרה. במכתב שנשלח לוועדה ביום 10.2.25 הצגנו ממצאים נוספים שהתקבלו בעקבות בקשת חופש מידע נוספת שהגיש עו"ד מק, שמהם עולה כי השר ראיין בעצמו 137 מועמדים לתפקידי פיקוד – בניגוד לנהלים המקובלים. גם היועצת המשפטית לממשלה התייחסה לכך במכתבה לראש הממשלה מיום 14.11.24, וציינה כי:

"מהתשתית המנהלית הראייתית עולה לכאורה, כי השר עושה בסמכות המינוי וסיום הכהונה שימוש באופן שיש בו כדי להוות התערבות פסולה בפעילות האופרטיבית של המשטרה".[1]

7. הממצאים שהובאו לעיל מצביעים על מגמה מדאיגה של ירידה באיכות כוח האדם המתגייס למשטרת ישראל, ובפרט באיכות הדרג המיועד לפיקוד. על רקע הצהרות השר בדבר רפורמה רחבת היקף וגיוס של אלפי שוטרים חדשים[2] – עולה חשש כבד כי ננקטת מדיניות של הרחבת הגיוס תוך ויתור על סטנדרטים מקצועיים, משיקולים פוליטיים ולא מבצעיים.

8. נוסף על כך, כשהשר לביטחון לאומי מתערב באופן בוטה בפעולת המשטרה, הופכת המשטרה מגוף מקצועי עצמאי לכלי פוליטי – או לכל הפחות כך היא נתפסת בציבור. תדמית זו מרחיקה מראש מועמדים איכותיים: מי שמבקשים לפעול בשירות הציבור מתוך שליחות, מצוינות ויושרה מקצועית, לא ימהרו להצטרף למערכת שנחווית כפוליטית, מסואבת או נשלטת על ידי אינטרסים אישיים.

9. לאור האמור, ולאור המשבר החמור באמון הציבור במשטרה הקיים ממילא תחת השר בן גביר, מבקש מכון זולת לקיים דיון דחוף נוסף בוועדה לביקורת המדינה, אשר יבחן:

- אם מדובר במדיניות מודעת של המשטרה והשר לביטחון לאומי;
- מהי מידת מעורבות השר בשינויי מדיניות בתחום זה;

---

[1] פניית יועצת המשפטית לממשלה, גיבוש עמדה בעניין כהונת השר לביטחון לאומי (14.11.2024).
[2] איציק סבן, העלאת שכר, גיוס 4,000 שוטרים והקמת משמר לאומי: בן גביר הציג רפורמה במשטרה, **ישראל היום** (24.1.2023).

- מהן ההשלכות האפשריות על תפקוד המשטרה ואמון הציבור;
- כיצד ניתן למנוע פגיעה נוספת בעצמאותה ובמקצועיותה של משטרת ישראל.

10. כפי שנעשה בדיון הקודם, מכון זולת ישמח להציג את הנתונים המלאים בפני חברי הוועדה, להשתתף באופן פעיל בדיון ולהמשיך בשיתוף פעולה עם הכנסת לצורך קידום ממשל תקין, שמירה על שלטון החוק ועצמאות הרשויות המקצועיות.

בכבוד רב,

עינת עובדיה

מנכ"לית, מכון זולת